

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 1 беті

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Пән: Терапиялық стоматология

Пәннің коды: TS 5307

ББ атауы: 6B10103- «Стоматология»

Оқу сағатының/кредиттің көлемі : 150 сағат (5 кредит)

Оқу курсы және семестрі: 5/9

Құрастырған: Исмаилова Н.П., ассистент

Хаттама №

11 « 26 » 06 2025

Кафедра меңгерушісі м.ғ.к., доцент м.а.



Л. О. Кенбаева

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 2 беті

Шымкент 2025

№1 Аралық бақылауға арналған сұрақтар

1. Тіс эрозиясының негізгі этиологиялық факторларын атаңыз.
2. Абфракцияға тән клиникалық белгілер қандай?
3. Флюороздың жеңіл дәрежесі кезіндегі эмальдағы өзгерістерді сипаттаңыз.
4. Эмаль гипоплазиясының түрлерін атаңыз.
5. Кариоз емес зақымдануларды композит материалмен қалпына келтірудің кезеңдерін жазыңыз.
6. Қайталама кариеске күдік туған жағдайда виртуалды диагностиканы қолданудың артықшылықтарын атаңыз.
7. Сандық (digital) дизайнды қолдану қай клиникалық кезеңде ең тиімді?
8. Эрозия және абфракция зақымдануларын ажырату критерийлерін атаңыз.
9. Заманауи адгезивтік жүйелердің жіктелуін атаңыз.
10. Тоталь-etch және self-etch адгезивтердің айырмашылығы неде?
11. Адгезив қабатын дұрыс қалыптастырудың клиникалық маңызы қандай?
12. Эстетикалық реставрация нәтижесінің тұрақты болуына әсер ететін факторлар.
13. Композит материалдарының түрлерін атаңыз.
14. Эстетикалық реставрацияда қолданылатын полимеризация түрлерін атаңыз.
15. Тікелей реставрацияның артықшылықтарын атаңыз.
16. Керамикалық винирлердің негізгі көрсеткіштері.
17. CAD/CAM жүйесімен жасалатын жанама шпондардың ерекшеліктері.
18. Тікелей композит пен керамикалық винирді салыстыру критерийлері.
19. Дәстүрлі ағарту мен кешенді эстетикалық өңдеудің айырмашылығы неде?

№1 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтары

1. Бастапқы кариесті емдеуде ... ұтымды әдісі болып табылады.
 - A. реминерализациялау ерітінділерін қолдану
 - B. шыны иономерлік цементтермен толтыру
 - C. патологиялық өзгерген тіндерді кесу
 - D. антисептикалық ерітінділермен шаю

гигиеналық пасталарды қолдану
2. Бастапқы кариес кезінде қатты тіс тіндерінің ошақты деминерализациясын диагностикалаудың қолжетімді әдісін таңдаңыз.
 - A. витальді бояу әдісі
 - B. рентгендік зерттеу әдісі
 - C. электроодонтодиагностика әдісі
 - D. лазерлік диагностика әдісі
 - E. талшықты оптикалық әдіс
3. 5 жасар балада 5,5 тістің нысаналы рентгенограммасында түбір ұшы аймағында шекарасы анық емес сирек ошақтар, тіс түбірлері мен тұрақты тістің фолликулдары анықталады. бөлінеді. Резорбция түрін таңдаңыз
 - A. патологиялық
 - B. физиологиялық

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 3 беті

- С. көлденең
D. баяу
E. жеделдетілген
4. Балалардағы тіс кариесін диагностикалау кезінде рентгендік зерттеудің мақсаты:
- A. жасырын кариозды қуыстарды диагностикалау
B. периапикальды тіңдердегі патологиялық процестерді анықтау
C. қатты тіс тіңдерінің ақауларын анықтау
D. тіс түбірлерінің санын анықтау
E. екіншілік кариес диагностикалау
5. Балалардағы тамыры жетілмеген сүт тістерінің пульпасының қабынуын емдеудің ұтымды әдісін таңдаңыз.
- A. өмірлік маңызды пульпотомия
B. девитальді пульпэктомия
C. девитальді пульпотомия
D. өмірлік маңызды пульпэктомия
E. биологиялық әдіс
6. Балалардағы тіс кариесінің пайда болу себептерін көрсетіңіз:
- A. ауыз қуысының гигиенасының нашарлығы
B. ауыз судағы фторидтердің оңтайлы мөлшері
C. рационалды теңдестірілген тамақтану
D. анамнезінде ауыр аллергия
E. қатар жүретін аурулар
7. Балалардағы тіс кариесінің дамуына ықпал ететін бақыланатын қауіп факторын таңдаңыз
- A. бұрын жасанды азықтандыру
B. аймақтағы ауыз судағы фторидтердің төмендігі
C. ананың жедел және созылмалы аурулары
D. генетикалық бейімділік
E. жүктілік кезіндегі токсикоз
8. Бала С., 3 жаста. Диагноз: 12,11, 21,22 тістердің жүйелі ойық гипоплазиясы. Осы патология үшін қолайсыз фактордың жатырышілік әсер ету кезеңін анықтаңыз
- A. 3 ай
B. 5 ай
C. 6 ай
D. 7 ай
E. 8 ай
9. Бала 12 жаста. Косметикалық ақауға шағымданады. Ауыз қуысын тексергенде 1.4, 1.3, 1.2, 1.1, 2.1, 2.2, 2.3 тістерінде бор тәрізді дақтар бар. Эмальдың ашық қоңыр пигментациясы бар. Ұсақ, дөңгелек пішінді эмаль ақаулары байқалады - диаметрі 1,5 мм дақтар, олардың түбі қара түсті. Алдын ала диагнозды ұсыныңыз
- A. жүйелі гипоплазияның дақты түрі
B. эпидемиялық флюороздың деструктивті түрі
C. эпидемиялық флюороздың штрихті түрі
D. жүйелі гипоплазияның ойық түрді
E. эпидемиялық флюороздың дақты түрі
10. Бала 9 жаста. Объективті тексеру кезінде алдыңғы тістердің вестибулярлық бетінде бор тәрізді жолақтар түріндегі эмаль зақымданулары бар. Аймақтағы ауыз судағы фторидтің мөлшері 2,5 мг/л. Диагноз құрастыру
- A. флюороздың штрихті түрі
B. флюороздың борлы – ала түрі

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 4 беті

- С. флюороздың деструктивті түрі
- D. флюороздың эрозиялық түрі
- Е. ошақты одонтодисплазия

11. Бала 4 жаста. Анасының айтуы бойынша оң жақтағы жоғарғы жақ тісіндегі тәттіден ауру сезіміне шағымданған. 5.5 тісі бұрын емделмеген. Қарап тексергенде 5.5 тістің шайнау бетінде пигментті дентинге толы кариозды қуыс бар, зондтау эмаль-дентин шекарасында ауырсынады. Перкуссия ауырсынусыз. Термометриялық реакция теріс. Алдын ала диагнозды ұсыныңыз

- A. Компенсацияланған түрдегі орташа кариес
- B. Орташа декомпенсацияланған кариес
- C. Орташа - терең кариес
- D. Созылмалы периодонтит
- Е. Жедел пульпит

12. Бала 5 жаста. Емханаға тәтті жегеннен ауырғанына шағымданып барды. Сараптамадан кейін анықталды - $kp = 3$. 7.5. тістің шайнау бетінде пигментті дентиннен түзілген шеттері тегіс, кариозды қуыс бар. Дентинді алып тастағаннан кейін: түбі тығыз, зондтау эмаль-дентин түйіскен жерінде ауырсынады. Кариестің түрін анықтаңыз және диагноз қойыңыз

- A. Субкомпенсацияланған түрі, орташа кариес 7.5.
- B. Кариестің субкомпенсацияланған түрі, беткей кариес 7.5
- C. Кариестің декомпенсацияланған түрі, беткейлік кариес 7.5
- D. Кариестің компенсацияланған түрі, беткей кариес 7.5
- Е. Кариестің компенсацияланған түрі, орташа кариес 7.5

13. Бала К., 8 жаста. Жоғарғы жақтың алдыңғы тістеріндегі эстетикалық ақауға шағымдары. Бала ауыз суында фторид мөлшері артық аймақта тұрады. Тістері ауырмаған, емделмеген. 1.1, 1.2, 3.1, 4.1 тістердің вестибулярлы бетін тексергенде ақшыл дақтар бар. Зондтау және перкуссия ауырсынусыз, термометрия теріс. Алдын ала диагнозды ұсыныңыз

- A. эпидемиялық флюороздың дақты түрі
- B. деструктивті түрдегі эпидемиялық флюороз
- C. жүйелі түрдегі эпидемиялық флюороз
- D. ойық түрдегі жүйелі гипоплазия
- Е. дақ түрінің жүйелі гипоплазиясы

14. Наукас К., 12 жаста, түнде 2.3 тісіндегі өздігінен пайда болатын түнгі ауру сезіміне шағымданып келді. Ауырсыну ұстамалары 10-15 минутқа созылады, ауырсынусыз интервалдар 1,5-2 сағатты құрайды. Ауырсыну инфраорбитальды аймаққа таралады.

Анамнезінде: 23 тіс бұрын емделмеген. 2 күннен бері ауырады.

Объективті: 2.3 тістің аппроксимальды-дистальді бетінде терең кариозды қуыс бар. Тіс қуысы ашылмаған. Кариозды қуыстың түбі жұмсарған, мүйіз аймағында пульпа мөлдір. Кариозды қуыстың түбін зондтау қатты ауырады. Суық су ауырсынуды тудырады. Алдын ала диагноз қойыңыз

- A. Жедел диффузды пульпит
- B. Созылмалы гангренозды пульпит
- C. Созылмалы фиброзды пульпит
- D. Жедел ошақты пульпит
- Е. Жедел іріңді пульпит

15. 7 жасар балада үлкен кариозды қуыс 3,6, сауыт ұлпасы некрозданған, канал аузын зондтау ауырсынады. R-граммада түбірлердің ұзындығының 3/4 бөлігіне пішінделгені, екі түбірде шекарасы анық емес сүйектердің жоғалу аймақтары бар екені анықталды. Алдын ала диагноз

- A. Созылмалы гангренозды пульпит
- B. Созылмалы грануляциялық периодонтит
- C. Созылмалы фиброзды пульпит

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 5 беті

D. Созылмалы периодонтит

E. Жедел периодонтит

16. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы азу тістердің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша ойықтар бар, түбі мен қабырғалары тегіс, эмаль жұқарған. Алдын ала диагноз:

A. Гипоплазияның эрозиялық түрі

B. Гипоплазияның сайлы түрі

C. Гипоплазияның дақты түрі

D. Гипоплазияның толқынды түрі

E. Флюороздың дақты түрі

17. Қабылдауға 5 жасар баласы бар ана келді. Анасының айтуы бойынша бала оң жақтағы төменгі жақ тісіндегі жағымсыз сезімге шағымданады. Қарап тексергенде: 8.4 тістің түсі өзгерген, кариозды қуыста тамақ қалдықтары бар, ашылған тіс қуысын зондтау кезінде жағымсыз иісі бар сұр түсті масса анықталады, түбір өзегі аузында ауырсыну. Рентгенограммада дистальды түбір ұшы аймағында сүйек тінінің бұзылу ошағы анықталды:

A. Жедел серозды пульпит

B. Жедел іріңді пульпит

C. Созылмалы жай пульпит

D. Созылмалы гангренозды пульпит

E. Созылмалы гипертрофиялық пульпит

18. 12 жастағы бала түнде күшейген тісіндегі жедел ұстамалық ауру сезіміне шағымданып келді. 2 күн бойы тіс ауруы. Қарап тексергенде: орташа тереңдіктегі 4.6 тісінде кариозды қуыс, жұмсарған дентин оңай алынады, зондтау пульпа мүйізінің проекциясында қатты ауырады. КПУ-3 индексі. Ең ықтимал алдын ала диагноз:

A. Жедел жалпы пульпит

B. Жедел периодонтит

C. Жедел іріңді пульпит

D. Жедел жартылай пульпит

E. Созылмалы пульпиттің өршуі

19. Бала А., 7 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкенде пайда болатын ұзаққа созылған ауырсынуға шағымданады. Объективті: 7.5 тісте жұмсарған дентинмен тола терең кариозды қуыс анықталды, тіс қуысы мен кариозды қуыстың байланысы байқалмайды, дентин қабаты жұқа.

Пульпа гиперемияланған, қан кетеді, зондтау кезінде ауырсынусыз. Ең ықтимал диагноз:

A. 7.5 тістің созылмалы фиброзды пульпиті

B. 7.5 тістің созылмалы гранулематозды периодонтит

C. 7.5 тістің созылмалы грануляциялық периодонтит

D. 7.5 тістің созылмалы фиброзды периодонтит

E. 7.5 тістің созылмалы гангренозды пульпиті

20. уақытша тістердің 3-дәрежелі белсенділікті орташа кариесінде шағымдар болуы мүмкін

A. себепші ауырсыну

B. тұрақты ауыратын ауырсыну

C. өздігінен пайда болатын ауырсыну

D. таралатын ауырсыну

E. тістегенде ауырсыну

21. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы жақ күрек тістерінің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша пішінді ойықтар бар, ойық түбінде эмаль жұқарған,

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 6 беті

ойықтың түбі мен қабырғалары тегіс. Эстетикалық себептермен қолданған жөн болатын толтыру материалдарын атаңыз

- A. Жарықпен қататын композициялық материалдар
- B. Химиялық өңделген композициялық материалдар
- C. Эпоксидті толтырғыш материалдар
- D. Толтырылмаған полимерлі материалдар
- E. Силикатты сульфатты цементтер

22. 11 жастағы бала 11-ші тістің сауытының қараюына шағымданады. Бір жыл бұрын жарақат алған, тіс дәрігеріне қаралмаған. Қарап тексергенде: 1.1 тіс интактілі, түсі өзгерген, перкуссияда ауырсынусыз, қызыл иектің шырышты қабаты өзгермеген. Дианоз қоюға қажет қосымша зерттеу әдісі:

- A. Одонтометриялық
- B. Витальді бояу
- C. Денситометриялық
- D. Термометриялық
- E. Люминесцентті

23. Бала 15 жаста. 4.6 тістің тұрақты ауыратын ауруына шағымдарымен стоматологқа келді. «Өскен» тіс сезімін байқайды, тілмен ұстағанда және тістегенде ауырсыну күшейеді. Анамнезінен: 4.6 тісі асқынған кариеспен 2 жыл бұрын емделген, пломбаның бір бөлігі бір ай бұрын түсіп қалған. Объективті: 4.6 тістің шайнау және дистальды бетінде терең кариозды қуыс бар, пломба жартылай сақталған, тіс айналасындағы қызылиектер гиперемияланған және ісінген; вертикальді перкуссияда күрт ауырсынады, кариозды қуыстың түбін зондтау ауырсынады, бірінші дәрежелі қозғалғыштығы бар. R-граммасында: 4.6 тістің медиальды түбір өзектері бүкіл ұзындығы бойынша, дистальды түбір өзегі ұзындығының $\frac{1}{2}$ бөлігінде пломбаланған. Дистальды түбір ұшының проекциясы аймағында сүйек тінінің пішіні дұрыс емес, диаметрі 5 мм болатын «жалын ошақтары» түрінде ағарған аймақ анықталады, анықталады. Рационалды емдеу әдісін көрсетіңіз

- A. 4.6 тістің каналдарын ашу, механикалық және дәрілік емдеу жүргізу, жедел құбылыстарды жойғаннан кейін түбір өзегін түбір ұшына дейін толтыру, пломбамен тісті қалпына келтіру.
- B. 4.6 тістің каналын ашу, кариозды қуысты дайындау, емдік төсем, оқшаулағыш төсем, уақытша пломба.
- C. Баланы клиникалық-зертханалық тексеруден кейін жалпы анестезиямен ауыз қуысын сауықтыруды жүргізу
- D. Өткізгіштік анестезияны жүргізу, і тістің түбірлерінің қалыптасуын ескере отырып, пульпаның витальді ампутациясы
- E. Кариозды қуысты егеу, дентинді тығыздаушы сұйықтықты, тұрақты пломбаны дайындау

24. Бала 3 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкен кезде пайда болатын сол жақ тістің ауырсынуына шағымданады. Объективті: 7.5 тіс пигментті жұмсартылған дентинмен толтырылған кариозды қуыс, зондтау эмаль-дентин түйіскен жерінде ауырсынады. КПП – 3. Емдеу үшін ең ұтымды пломбалық материал:

- A. шыны иономерлік цемент
- B. акрил пластмасса негізіндегі пломба
- C. композициялық материалдан жасалған салма
- D. күміс амальгамасы
- E. галлоденттік пломба

25. Бала 5 жаста. Анасымен бірге профилактикалық тексеруге келген. Объективті: 6.5 тіс – вестибулярлы бетінде акшыл дақ, зондтау кезінде эмаль кедір-бұдыр, перкуссия ауырсынусыз. Температуралық тітіркендіргіштерге реакция теріс. Ауыз қуысының гигиенасы қанағаттанарлықсыз. Рационалды емдеу әдісін көрсетіңіз

- A. реминерализациялау ерітінділерімен аппликация

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 7 беті

- В. шыны иономерлік цементпен толтыру
С. патологиялық өзгерген тіндерді кесу
D. антисептикалық ерітінділермен шаю
E. гигиеналық пасталарды қолдану
26. Девитальді ампутацияға бірінші қараған кезде кариозды қуысты дайындап, кариозды қуысты 3% сутегі асқын тотығы ерітіндісімен емдеп, пульпа мүйізін ашып, девитализациялаушы пастаны жаққан. Бұл әдісте көрсетілмеген манипуляция қадамын тандаңыз
- A. «Дентин пастасы» уақытша таңғышты қолдану
B. Мумиялаушы сұйықтықты қолдану
C. Оқшаулағыш төсемді қолдану
D. Мумиялау пастасын қолдану
E. Тұрақты толтыру
27. Бала А., 7 жаста. Анасының айтуы бойынша кариозды қуыстың болуына, аузынан иіс шығатынына, тамақ ішкенде ауыратын ауруға шағымданады. Объективті: 7.5 тіс – шайнау бетінде жұмсартылған дентинмен толтырылған терең кариозды қуыс бар, экскаватор көмегімен оңай алынады. Тіс қуысы ашылған, зондтау күрт ауырсынады, аздаған қан кету байқалады. 7.5 тіс қақпен жабылған, зақымдалған тіс аймағындағы қызыл иектер ісінген, гиперемияланған. Емдеу әдісін тандаңыз
- A. Витальді ампутация
B. Түбір ұшының резекциясы
C. Девитальды экстирпация
D. Витальді экстирпация
E. Апексификация
28. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы жақ азу тістерінің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша пішінді ойықтар бар, ойық түбінде эмаль жұқарған, ойықтың түбі мен қабырғалары тегіс. Эстетикалық мақсатта қолдануға кеңес беретін толтыру материалдарының түрлері
- A. Жарықпен қататын композициялық материалдар
B. Химиялық қатаятын композициялық материалдар
C. Эпоксидті пломбалық материалдар
D. Толтырылмаған полимерлі материалдар
E. Силикатты сульфатты цементтер
29. 12 жастағы бала балалар емханасына тістеріндегі эстетикалық ақауға шағымданып келді. Объективті: орталық күрек тістердің сауыты $\frac{1}{2}$ сақталған, дентині ашық сулы-сұр түсті. Рентгенограммада: тіс қуысы мен түбір өзектерінің облитерациясы, гиперцементоз және түбір ұшында сүйек тінінің сиректеу аймақтары. Сіздің емдеу тактикаңыз
- A. Ремтерапия, қалпына келтіру
B. Тісті жұлу
C. Ағарту терапиясы
D. Зақымдалған тістерді деппульпациялау
E. Витаминдік препараттар кешенін тағайындау
30. 12 жастағы жасөспірім емханаға ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Объективті: 4.4 тістің вестибулярлы бетінде күңгірт эмальды дақ бар, күңгірт бор түсті, эмаль беті кедір-бұдырлы, температуралық тітіркендіргіштерге реакциясы жоқ. Ең тиімді емдеу әдісі:
- A. Ремтерапия, пломбылау
B. Ақауларды нығыздау
C. Цементпен толтыру
D. Металл керамикалық сауытпен қаптау

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 8 беті

Е. 10% кальций глюконат ерітіндісін қолдану

31. 5 жасар бала стоматологиялық емханаға ауыз қуысын санация мақсатында қайтадан жеткізілді, медицина қызметкерлерімен байланысқа түспейді, дәрігердің сөзін тыңдамайды, жылайды. Психоэмоционалды мінез-құлықты фармакологиялық түзету күтілетін нәтиже бермеді. Қарап тексергенде: кариозды процесс активтілігінің үшінші дәрежесі (декомпенсацияланған түрі) анықталды: барлық сүт тістердің сауыттары бұзылған, тіс қуысымен байланысатын терең кариозды қуыстар бар. Рентгендік зерттеуде сүйек тінінің бұзылуы анықталмады, тістер консервативті емге жатады. Осы балада ауыз қуысын санитарлық тазартудың қандай тактикасы ең қолайлы?

- A. Баланы клиникалық-зертханалық тексеруден кейін жалпы анестезиямен ауыз қуысының сауықтыру.
- B. Жергілікті анестезиямен тіс емдеуді бастау.
- C. Баланы педиатрға қарауды ұсыну, зертханалық зерттеулер жүргізу, содан кейін жергілікті анестезиямен тіс емдеуді бастау.
- D. Тіс емдеуді кейінге қалдыру және уақытша тістердің физиологиялық өзгеруіне дейін оларға пассивті бақылау жүргізу қажет.
- E. Зертханалық тексеруден және невропатологпен кеңескеннен кейін ауыз қуысын сауықтыруды ұсыну.

32. 5 жасар бала жедел ауру сезімімен келді. Қарап тексергенде индексі $kr=7$. 7.5 тісте медиальды шайнау бетінде тіс қуысымен байланыспайтын терең кариозды қуыс бар. Температуралық тітіркендіргіштерге реакция айқын. Перкуссия және зондау ауырады. Тістің айналасындағы шырышты қабат гиперемияланған, ісінген.

Емдеу әдісі:

- A. Витальді пульпэктомия
- B. Девитальды пульпотомия
- C. Витальді пульпотомия
- D. Биологиялық әдіс
- E. Тісті жұл

33. 10 жасар бала 1.4 тіс аймағындағы қызыл иекте «абсцесс» пайда болуына шағымданды. Анамнезінен алты ай бұрын пломба салынғаны, бірақ екі апта бұрын түскені анықталды. Объективті: 1.4 тістің апроксимальды бетінде пломба қалдықтары бар кариозды қуыс бар. Қызыл иекте жыланкөз бар. Перкуссияда тұйық ауру сезімі бар. Шырышты қабаты бозғылт қызғылт түсті. Емдеудің ең ұтымды әдісі:

- A. Апексификация әдісі
- B. Бір рет қабылдауда пломбылау
- C. Жыланкөз жолының кюретажы
- D. Тісті жұл
- E. Апексогенез

34. 8 жасар бала ыстық тамақ қабылдағанда тісінің ауырсынуына, тісіндегі ыңғайсыздық сезіміне шағымданып келді. Қарап тексергенде: 4.6 тістің түсі өзгерген, кариозды қуыста тамақ қалдықтары, жағымсыз иіс бар. Тіс қуысы ашылады, сұр-лас пульпа және түбір өзектерінің аузындағы ауырсыну анықталады. Емдеудің ең ұтымды әдісі:

- A. Апексификация
- B. Апексогенез
- C. Консервативті ем
- D. Девитальды пульпотомия
- E. Девитальды пульпэктомия

35. 5 жасар бала, анасының айтуы бойынша, соңғы 3 күнде жақсы ұйықтамайды. Тіс бұрын тітіркендіргіштердің әсерінен мазасызданған. Қарап тексергенде: 6.5 тістің апроксимальды

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025 15 беттің 9 беті
Бақылау өлшеуін құралдары		

бетінде кариозды қуыс бар, жұмсарған дентинді алып тастағанда тіс қуысы ашылады, қансырап ауыратын пульпа анықталады, кр индексі =7. Емдеудің ең қолайлы әдісі

- A. Витальді пульпектомия
- B. Тісті жұлу
- C. Витальді пульпотомия
- D. Консервативті ем
- E. Девитальды пульпотомия

36. Бала 4 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкенде қысқа мерзімді ауырсынуға шағымданады. Объективті: 5.5. тіс – шайнау бетінде жұмсақ, жеңіл, ылғалды дентиннен толған, жиектері үшкір эмаль шеттері бар кариозды қуыс бар. Зондтау дентин-эмаль шекарасында ауырады.

Ең қолайлы емдеу әдісін таңдаңыз

- A. Кариозды қуысты егеу, дентинді тығыздаушы сұйықтықты, тұрақты пломбаны қою
- B. Кариозды қуысты егеу, оқшаулағыш төсемді, тұрақты пломбаны қою
- C. Кариозды қуысты егеу, емдік төсемді, тұрақты пломбаны қою
- D. Кариозды қуысты дайындау, тұрақты пломба қою
- E. Кариозды қуысты егеу, емдік төсемді, оқшаулағыш төсемді, уақытша пломбаны қою

37. Сүт тістің пульпитінде витальді ампутацияға бірінші барған кезде анестезия жасалады, кариозды қуысты дайындайды, кеңейтеді және уақытша Dentin Paste таңғышының астына Пульпотек сұйықтығына малынған тампонды жағылады. Бұл әдісте көрсетілмеген манипуляция қадамын таңдаңыз

- A. Сауыт ұлпасын тірідей ампутация
- B. Некрозданған сауыт ұлпасының экстирпациясы
- C. Некрозданған сауыт ұлпасының ампутациясы
- D. Сауыт ұлпасын тірідей экстирпациясы
- E. Тұрақты пломбылау

38. Тіс айналарын суық стерилизациялау үшін қолданылатын зат:

- A. 6% сутегі асқын тотығы ерітіндісі
- B. 1% фурациллин ерітіндісі
- C. 2% новокаин ерітіндісі
- D. 0,5% хлорамин ерітіндісі
- E. 75% метил спирті

39. Тіс айналары химиялық стерилизация арқылы ... аралығында стерилденеді.

- A. 1-2 сағат
- B. 2-3 сағат
- C. 3-4 сағат
- D. 4-5 сағат
- E. 5-6 сағат

40. Химиялық стерилизациядан кейін құралдардың стерильділігі ... дейін сақталады:

- A. 24 сағатқа
- B. 2 сағатқа
- C. 3 сағатқа
- D. 1 сағатқа
- E. 48 сағатқа

41. Стоматологиялық қондырғының беті дезинфекциялық ерітіндімен ... өңделеді.

- A. әр пациенттен кейін
- B. күніне 2 рет
- C. науқастарды қабылдағанға дейін
- D. күніне 1 рет

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 10 беті

- Е. барлық науқастарды қабылдағаннан кейін
42. Автоклавтау ... стерилизация үшін қолданылады.
- мақта орамдарын
 - науаларды
 - толық металдан жасалған құралдарды
 - айналарды
 - ұштықтарды
43. Стерильді үстел ... дейін стерильді болып қалады.
- 6 сағатқа
 - 3 сағатқа
 - 2 сағатқа
 - 10 сағатқа
 - 24 сағатқа
44. Құрғақ термиялық зарарсыздандыру арналған:
- барлық металл құралдарға
 - төсемдерге
 - мақта орамдарына
 - тазалау материалына
 - тігіс материалына
45. Емдік стоматология кабинетінде жұмыс істеу үшін оңтайлы температуралық жағдайлар:
- 20-22°
 - 18-19°
 - 16-17°
 - 23-24°
 - 25-26°

• №2 Аралық бақылауға арналған сұрақтар

- 1.Пульпаның негізгі функцияларын атаңыз.
- 2.Пульпа тінінің гистологиялық құрылымын сипаттаңыз.
- 3.Одонтобласттардың рөлі қандай?
- 4.Пульпа қантамырларының ерекшеліктерін атаңыз.
- **Пульпиттің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі**
- Пульпиттің негізгі этиологиялық факторларын атаңыз.
- Пульпиттің жалпы қабылданған жіктемесін атаңыз.
- Асептикалық қабыну патогенезінің негізгі механизмі.
- Жедел пульпиттің патанатомиялық өзгерістерін сипаттаңыз.
- **Пульпиттің жедел формалары**
- Жедел ошақты пульпиттің клиникалық белгілері.
- Жедел диффузды пульпиттің ауырсыну сипаттамасы.
- Жедел пульпитті жедел периодонтиттен дифференциалды диагностикалау критерийлері.
- Электроодонтометрия (ЭОМ) нәтижесінің жедел пульпит кезіндегі ерекшеліктері.
- Созылмалы фиброзды пульпиттің клиникалық белгілерін атаңыз.
- Созылмалы гиперпластикалық пульпиттің негізгі көрінісі.
- Созылмалы гангренозды пульпиттің ерекшеліктері.
- Созылмалы пульпиттің рентгенологиялық белгілері.
- Өршіген пульпиттің клиникалық көрінісіндегі негізгі симптом.

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 11 беті

- Өршіген пульпиттің патогенезі.
- Өршіген пульпиттің өткір периодонтиттен айырмашылығын атаңыз.
- Жарақаттық пульпиттің негізгі себептері.
- Ретроградты пульпиттің даму механизмі.
- 20.Тіс түбірі өзегіндегі тастардың (конкрементоз) қалыптасу себептерін атаңыз.
- 21.Периодонттың негізгі функцияларын атаңыз.
- 22.Периодонттың гистологиялық элементтерін атаңыз.

№2 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтар

- 1.Бір түбірлі тістердің тіс қуысының элементі:
 - A. сағасы
 - B. табаны
 - C.түбірі
 - D.мойны
 - E.экваторы
- 2.Тіс қуысының келесі элементі сауытқа қарай шығыңқы келеді:
 - A.күмбезі
 - B.шеті
 - C.табаны
 - D.мойныны
 - E.төмпешігі
- 3.Үлкен азу тістердің қуысының күмбезі ... орналасады.
 - A.тіс мойны деңгейінде
 - B.сауыт экваторынан 1 мм төмен
 - C. тіс мойнынан 2 мм жоғары
 - D.сауыт экваторы деңгейінде
 - E. тіс мойнынан 1 мм төмен
- 4.Төменгі кіші азу тістердің қуысының күмбезі ... орналасады
 - A.тіс мойны деңгейінде
 - B.тіс мойнынан 2 мм жоғары
 - C.сауыт экваторы деңгейінде
 - D.тіс мойнынан 2 мм төмен
 - E.сауыт экваторынан 1 мм төмен
- 5.Орта шамамен ең қысқа тісті көрсетіңіз:
 - A. төменгі орталық күрек тіс
 - B. жоғарғы бірінші премоляр
 - C. төменгі екінші премоляр
 - D. жоғарғы бірінші моляр
 - E. төменгі сүйір тіс
- 6.Орта шамамен ең ұзын тісті көрсетіңіз:
 - A. жоғарғы сүйір тіс
 - B. төменгі орталық күрек тіс
 - C. төменгі екінші премоляр
 - D. жоғарғы бірінші моляр
 - E. жоғарғы бірінші премоляр
- 7.Төменде көрсетілген тістердің қайсысы 100% жағдайда 1 түбірлі болады:
 - A. жоғарғы орталық күрек тіс

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025 15 беттің 12 беті
Бақылау өлшеуіш құралдары		

- В. төменгі екінші премоляр
С. жоғарғы бірінші премоляр
D. төменгі екінші премоляр
Е. төменгі бірінші моляр
8. Жоғарғы жактың бірінші кіші азу тіс қуысына неғұрлым тән элемент:
- A. . өзек сағасы
B. фиссура
C. мойны
D. түбір
E. қабырғасы
- 9.2 түбірдің және 2 өзектің болуы тән тіс:
- A. <variant>жоғарғы бірінші кіші азу тіс
B. жоғарғы үлкен азу тіс
C. төменгі бірінші кіші азу тіс
D. жоғарғы сүйір тісте
E. төменгі бірінші үлкен азу тіс
10. Жоғарғы бірінші кіші азу тістің қуысының пішіні:
- A. саңылау тәрізді
B. дөңгелек тәрізді
C. сопақша тәрізді
D. үшбұрыш тәрізді
E. төртбұрыш тәрізді
11. Біртүбірлі тіс қуысына тән емес элементті көрсетіңіз:
- A. табаны
B. күмбез
C. мүйізше
D. түбір өзегі
E. қабырғасы
- 12.3 түбірдің және 3-4 өзектің болуы тән тіс:
- A. жоғарғы бірінші үлкен азу тіс
B. төменгі екінші үлкен азу тіс
C. төменгі бірінші үлкен азу тіс
D. төменгі екінші кіші азу тіс
E. жоғарғы бірінші кіші азу тіс
13. Тіс қуысының топографиясының әртүрлі болып кездесуі келесі тіске тән:
- A. жоғарғы үшінші үлкен азу тіске
B. жоғарғы екінші үлкен азу тіске
C. төменгі екінші үлкен азу тіске
D. төменгі бірінші үлкен азу тіске
E. жоғарғы бірінші үлкен азу тіске
14. Жоғарғы бірінші үлкен азу тіс қуысының проекциясы, көбінесе ... сәйкес келеді.
- A. шайнау бетінің медиальды бөлігіне
B. шайнау бетінің ортаңғы бөлігіне
C. шайнау бетінің дистальды бөлігіне
D. шайнау бетінің ұрттық-дистальды бөлігіне
E. шайнау бетінің вестибуло-медиальды бөлігіне

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 13 беті

15. Екі түбірлі тісті көрсетіңіз:
 - A. жоғарғы бірінші премоляр
 - B. жоғарғы бірінші моляр
 - C. жоғарғы бүйір күрек тіс
 - D. жоғарғы орталық күрек тіс
 - E. жоғарғы сүйір тіс
16. Төменгі бірінші азу тістіңтүбір өзегі ұзын болады.
 - A. медиальды ұрттық
 - B. дистальды ұрттық
 - C. медиальды тілдік
 - D. дистальды
 - E. тандайлық
17. 3 түбірдің болуы келесі тіске тән:
 - A. жоғарғы бірінші молярға
 - B. жоғарғы бірінші премолярға
 - C. жоғарғы бүйір күрек тіске
 - D. жоғарғы орталық күрек тіске
 - E. жоғарғы сүйір тіске
18. Жоғарғы бірінші азу тістің неғұрлым ұзын болатын түбір:
 - A. тандай түбірі
 - B. дистальды ұрттық түбір
 - C. медиальды тілдік түбір
 - D. дистальды түбір
 - E. медиальды ұрттық түбір
19. Жоғарғы кіші азу тістердің тіс қуысын ашу бағыты:
 - A. ұрттан-тандайға қарай
 - B. тіс осінің бойымен
 - C. алдынан-артына қарай
 - D. артқы-ұрттық бағытта
 - E. алдыңғы-ұрттық бағытта
20. Төменгі үлкен азу тістердің тіс қуысын ашу бағыты:
 - A. алдынан-артына қарай
 - B. тіс осінің бойымен
 - C. ұрттық-тілдік бағытта
 - D. артқы-тілдік бағытта
 - E. артқы-ұрттық бағытта
21. Тіс қуысының түбір бөлігінің элементін көрсетіңіз:
 - A. апикальді тесігі
 - B. күмбезі
 - C. жиектері
 - D. бұрышы
 - E. экваторы
22. Интакті орталық күрек тісте сауыт қуысын ашу деңгейі... неғұрлым сәйкес келеді
 - A. сауыттың ортаңғы 1/3 бөлігіне
 - B. сауыттың жоғарғы 1/3 бөлігінен
 - C. кесу қырынан
 - D. сауыттың төменгі 1/3 бөлігінен
 - E. тіс мойынынан
23. Жоғарғы жақтың интакті премолярларының сауыт қуысын ашуды ... жүргізген тиімді.

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 14 беті

- A. фиссураның ортасынан
 - B. ұрт төмпешігі аймағынан
 - C. тандай төмпешігі аймағынан
 - D. мойын аймағынан
 - E. вестибулярлы бетінен
24. Төменгі жақтың интактілі молярларының сауыт қуысын ашуды неғұрлым... жүргізген тиімді.
- A. алдыңғы фиссураның алдыңғы үштен бір бөлігінен
 - B. фиссураның ортасынан
 - C. фиссураның артқы үштен бір бөлігінен
 - D. алдыңғы ұрттық төмпешіктен
 - E. артқы ұрттық төмпешіктен
25. Төменгі үлкен азу тістер көбінесе ... түбір өзегі болады.
- A. 3
 - B. 2
 - C. <variant>1
 - D. 4
 - E. 5
26. Жоғарғы жақта екі түбірлі болуы мүмкін тісті көрсетіңіз:
- A. бірінші премоляр
 - B. сүйір тіс
 - C. күрек тіс
 - D. екінші премоляр
 - E. моляр
27. 30% жағдайда 1 түбірлі және екі өзекті болып кездесетін тіс:
- A. 3.2
 - B. 3.7
 - C. 1.1
 - D. 2.6
 - E. 1.2
28. 85% жағдайда екі түбірлі және екі өзекті болып кездесетін тіс:
- A. 1.4
 - B. 3.2
 - C. 2.2
 - D. 1.6
 - E. 2.7
29. Екі түбірлі және үш өзекті болып кездесетін тіс:
- A. 3.6
 - B. 2.3
 - C. 1.1
 - D. 3.1
 - E. 4.3
30. Интактілі орталық күрек тістің ұлша қуысын оралды беткейінен қай деңгейде ашады:
- A. сауыттың ортаңғы бөлігінен
 - B. сауыттың жоғарғы үштен бір бөлігінен
 - C. кесу қырынан
 - D. сауыттың төменгі үштен бір бөлігінен
 - E. тістің мойын бөлігі деңгейінен

«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы

7411-2025

Бақылау өлшеуіш құралдары

15 беттің 15 беті